

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 61284-07-17 רובין נ' אליהו ואח'

בפני כבוד השופט אביים ברקאי

התובעים:

רפאל רובין

נגד

הנתבעים:

1. דורין אליהו
2. שידורי קשת בע"מ

ב"כ התובע:
ב"כ הנתבעות:

עו"ד יוני שמיל
עו"ד מוטי ארד ועו"ד נוי מצליח

פסק דין

פסק הדין ניתן בדיון. פרוטוקול הדיון הושמט.

1. על פסק הדין: עניינו של פסק דין זה הוא תביעה בהתאם לחוק איסור לשון הרע בו עותר התובע לקבלת פיצוי בגין הוצאת לשון הרע שהתייחסה לקבוצת פייסבוק בשם "לב אמיץ". לדברי התובע, אותה הוצאת לשון הרע פגעה בו.

כבר מיד יאמר, כי מצאתי למחוק התובענה בשלב קדם המשפט וזאת מהנימוקים שיובאו להלן.

2. תמצית הרקע העובדתי: הנתבעות פרסמו כתבה המתייחסת לקבוצת פייסבוק המונה, כדברי התובע גם היום בדיון, כ-200,000 חברים.

התובע מפנה לכך שהנתבעות פרסמו כתבה בה נרשם, בין היתר, ביחס לקבוצת "לב אמיץ" כי **"לב אמיץ" היא קבוצת פייסבוק שאמורה לעסוק בנושאים של זכויות הגבר במשפחה – בפועל מדובר בפלטפורמה לשיתוף תמונות של נשים, נערות, ואפילו ילדות למטרת החפצה ומיניות...".**

עוד מפנה התובע לכך כי בכתבה נרשם שתמונות **"שותפו והופצו בקבוצה מפוקפקת המיועדת לגברים בלבד בשם "לב אמיץ FATHER FOR JUSTICE AND PEACE"**.

התובע אף מפנה לכך שבכתבה נרשם **"מדובר בקבוצה שעוסקת בזכויות הגבר במשפחה אך בפועל מנוצלת לטובת פרסום תמונות של נשים אנונימיות"**.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 61284-07-17 רובין נ' אליהו ואח'

אלה האמירות אליהן התייחס התובע. התובע מציין כי אין כל ספק שכוונת הנתבעות היתה ועודנה לפגוע בכבודה של קבוצת התובע ובתובע עצמו כמנהלה וביחס הציבור אליו. יודגש, כי אין מדובר במלוא טענות התובע וממילא גם לא מובאות טענות ההגנה. עם זאת, די בפירוט עובדתי זה על מנת להציב המסד להמשך פסק הדין.

3. הנחות יסוד:

בטרם מתן פסק הדין הזהרתי עצמי להתייחס לכך שמדובר בשלב מקדמי ביותר של ההליך ולצורך העניין הצבתי לפני הנחות היסוד הבאות:

א. לצורך העניין, בשלב זה יש לצאת מההנחה כי אכן האמירות בכתבה הן אמירות מכפישות. ובמילים אחרות, על אף טענות ההגנה, בשלב זה אתייחס לאמירות כפוגעות בהתאם לטענות כתב התביעה.

ב. ההלכות בדבר סילוק על הסף בשלב קדם המשפט קובעות כי סילוק כאמור יעשה במשורה בלבד.

ג. עדיין, בכל מקרה, יש לבדוק את תוחלת ההליך. וככל שבית המשפט רואה מלכתחילה כי ממילא אין מקום להמשיך בהליך וכי הוראת חוק ספציפי מתווה דרך אחרת לניהול מחלוקת דוגמה זו המופיעה בכתב התביעה, הרי יש למחוק את התביעה. ובמילים אחרות, אין טעם לצאת למסע משפטי שסימו ידוע מלכתחילה.

4. אין מקום לנהל התביעה וזאת בשל סעיף 4 לחוק איסור לשון הרע.

סעיף 4 לחוק איסור לשון הרע קובע כדלקמן (ההדגשות לא במקור):

"לשון הרע על חבר בני אדם או על ציבור כלשהו שאינם תאגיד, דינה כדין לשון הרע על תאגיד, אלא שאין בעילה לתובענה אזרחית או לקובלנה. ולא יוגש כתב אישום בשל עבירה לפי סעיף זה אלא על ידי היועץ המשפטי לממשלה או בהסכמתו".

כלומר, סעיף 4 לחוק מתווה דרך ספציפית בה יש לנהוג במקרים של הוצאת לשון הרע המתייחסת לקבוצה. לעניין זה, המחוקק איזן בין חופש הביטוי לבין הצורך להגן על הנפגע בהוצאת לשון הרע. איזון זה מצא דרכו לכך שהמחוקק קבע כי ניתן יהיה להיפרע ממי שהוציא לשון הרע על קבוצה ובלבד שהדרך תהא בהליך פלילי ובאישור היועץ המשפטי לממשלה. ובמילים פשוטות, המחוקק הציב במיוחד בשערה של כל תביעה שעניינה לשון הרע על ציבור, את היועץ המשפטי לממשלה אשר יידע כיצד להגן על הנפגע מלשון הרע, אך יעשה זאת בהליך פלילי שמגן גם על אינטרסים אחרים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 61284-07-17 רובין נ' אליהו ואח'

לאחר הקדמה זו, אבהיר כי יש למחוק התביעה בשל האמור להלן:

- א. ראשית, סעיף 4 לחוק איסור לשון הרע עומד בשערה של התביעה והבדיקה האם תביעה מתאימה להמשיך להתנהל מתבצעת בתחילתו של ההליך כשלב מקדמי. כבר עתה אציין, כי נתתי דעתי גם לסעיף 3 לחוק ולכך אתייחס בהמשך. אך בכל מקרה, אין מקום לנהל דיון שלם בתביעה ולהגיע בסופו של יום לקביעה לפיה מלכתחילה הוצאת לשון הרע על קבוצה צריכה היתה להיעצר כבר בשלב המקדמי. ובמילים פשוטות, משמדובר בענייננו בהוצאת לשון הרע על קבוצה, הרי ממילא סעיף 4 מונע המשך הדיון בהליך אזרחי.
- ב. שנית, שמעתי מהתובע, באמצעות בא כוחו, כי כלל לא נעשתה פניה ליועץ המשפטי לממשלה. כלומר, הנתיב הייחודי והיחיד שנקבע בחוק לא נוצל.
- ג. שלישית, התובע טוען כי תביעתו מתייחסת לפגיעה אישית בו. לעניין זה טוען התובע כי כאשר קוראים את הכתבה מבינים כי הכוונה אליו. עוד לעניין זה, טוען התובע כי הוא מנהל קבוצת הפייסבוק ובשל כך יש לראות בו כנפגע. אין לקבל טענה זו. הכתבה אשר הביאה לתביעה לא מזכירה את שמו של התובע, אף לא ברמז. הכתבה מתייחסת לפרסומים בקבוצה וכאשר קוראים את הקבוצה לא ניתן להבין ממנה ולמצוא בה אפילו בדל הפניה אל התובע עצמו. אדם סביר אשר קורא את הכתבה ויותר מכך, אף אדם סביר אשר מעיין בדף הפייסבוק אינו מייחס את הכתבה דווקא אל התובע. כאן המקום לציין כי הבדיקה הנכונה היא האדם הסביר הקורא את הכתבה, ודי בכך שבכתבה לא מופיע שמו של התובע ואף לא רמז לזהותו על מנת לדחות את טענת התובע.
- ד. רביעית, למען הסר ספק, מבחן האדם הסביר הוא מבחנו של בית המשפט. בית המשפט משים עצמו כאדם הסביר וזאת בהתאם לסטנדרט אובייקטיבי של אדם הקורא את הכתבה. כלומר, כאשר מהכתבה לא עולה הפניה ספציפית אל התובע, הרי אין לראות בתובע כנפגע.
- ה. חמישית, עניינו של תובע פרטי כחלק מקבוצה הובא לבית המשפט במסגרת ע"א 8345/08 עופר בן נתן נ' מוחמד בכרי. פסק הדין ידוע כפסק הדין בעניין הסרט "גינין באותו מקרה דן בית המשפט העליון, בחן וקבע כי הכלל הוא כקבוע בסעיף 4 לחוק ורק במקרים חריגים בהם ניתן לזהות אדם ספציפית מתוך הפרסום, רק אז יש זכות לאותו אדם ספציפי להגיש תביעה. לעניין זה, נקבעו סייגים ודוגמאות לזיהוי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 61284-07-17 רובין נ' אליהו ואח'

אדם ספציפי ואפנה לעמוד 24 לפסק הדין. אך בכל מקרה, כאשר קיימת קבוצה רבתי של אנשים, הרי לא די בכך שאדם מתוך הקבוצה רואה עצמו כנפגע אלא יש לשאול אדם סביר מהציבור האם קריאת הכתבה מכוונת ישירות לאותו אדם. כאן המקום לשוב ולהדגיש כי הקבוצה מונה כ-200,000 איש והתובע הוא אחד.

ו. שישית, נתתי דעתי לסעיף 3 לחוק איסור לשון הרע. סעיף 3 לחוק קובע כך: **"אין נפקא מינה אם לשון הרע הובעה במישרין ובשלמות, או אם היא והתייחסותה לאדם הטוען שנפגע בה משתמעות מן הפרסום או מנסיבות חיצוניות או מקצתן מזה ומקצתן מזה."**

התובע מפנה לכך שכתבות, למשל באתר "מזבלה", ייחסו את קבוצת "לב אמיץ" אליו ואת הפרסום אליו. הנתבעות טוענות כי התובע הוא זה שפנה לאתר "מזבלה". עוד מפנה התובע לכך שכבר בתגובה השניה לכתבה נרשם כי כעת כולן יכנסו לאתר לב אמיץ. לדבריו, מרגע שיכנסו לאתר יזהו אותו עם הפרסום.

אין מקום לקבל טענות אלה וזאת בשל הסיבה שהשאלה כיצד דבר משתמע מפרסום כוללת בתוכה את הקביעה לפיה על אותו לשון הרע "להשתמע" מאותו פרסום. ובמילים פשוטות, יש לבחון האם האדם הסביר הקורא את הכתבה "משתמע" בתודעתו כי התובע שכלל לא מוזכר בכתבה הוא זה שמוכפש בה. לא כך המצב בענייננו.

ז. שביעית, עוד לעניין אתר "מזבלה" והעובדה ששם שויכה קבוצת "לב אמיץ" לתובע. במלוא הכבוד אין בכך דבר שכן אתר "מזבלה" אינו בגדר "נסיבות חיצוניות לכתבה". לכל היותר ניתן לומר שאתר "מזבלה", ככל שיוכח, עוול כלפי התובע בכך שפרסם את שמו. אך התביעה שבפני אינה כנגד אתר "מזבלה" אלא כנגד הנתבעות.

ח. שמינית, מבלי להיכנס לדיון יאמר כי לא מופרכים דברי ב"כ הנתבעות לפיהן לו אכן נפגע התובע, הרי לא ברורה ההתנהלות בה הוא פועל לפרסום שמו ביחס לכתבה ולכך שדווקא הוא יקשר לקבוצה. עוד לא מופרכים דברי ב"כ הנתבעות ביחס לכך שאתר "מזבלה" אשר פרסם באופן חד משמעי את שמו של התובע, לא נתבע, והנתבעות אשר לא פרסמו את שמו – דווקא הן נתבעות.

ט. תשיעית, אציין כי נכון לעכשיו תלויה ועומדת הצעת חוק המבקשת להתיר תביעה של פרט מתוך קבוצה. גם הצעת חוק זו מתייחסת באופן ספציפי לקבוצה ייחודית ובענייננו לצה"ל. הצעת חוק זו אשר נבעה מערעור אזרחי 8345/08 הנזכר לעיל היא

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 61284-07-17 רובין נ' אליהו ואח'

זו המדגישה עד כמה אכן תביעת פרט מתוך קבוצה אינה יכולה להיכנס לגדר חוק איסור לשון הרע.

י. עשירית ומעל לכל, כשיש הוראה ספציפית יש לנהוג לפיה. כאשר סעיף 4 לחוק קובע מתווה ספציפי ומדויק ביחס להתנהלות בלשון הרע על ציבור הרי יש לנהוג לפיו. אין מקום לנהל את כל התביעה ולאין לחלוטין את הוראות סעיף 4 לחוק כאילו לא היה. אין גם מקום להגיע בסופו של יום לקביעה כזו או אחרת ביחס לסעיף 4 לחוק כאשר הכוונה הברורה היא שבדיקות מקדמיות יעשו בשלב המקדמי של התביעה.

5. הערות לפני סיום:

א. על הטענה לפיה התביעה היא בשם התובע: נתתי דעתי לטענה לפיה התובע עותר לסעד בשם עצמו והוא זה שנפגע. טענה זו, במלוא הכבוד, אינה עולה באופן מובהק מכתב התביעה שכן גם בכתב התביעה כאשר נרשמה הפגיעה הכוונה היתה לקבוצה. אמנם, נרשמה גם פגיעה ביחס לתובע אך זאת כמנהל הקבוצה או כחלק ממנה. לכך אוסיף גם האמור בפיסקה הבאה.

ב. לא היתה כל פגיעה בתובע: כבר בשלב זה יש להבהיר את אשר הודגש כי הכתבה לא מתייחסת לתובע. אין שום פגיעה בתובע ולכל היותר יכולה להיות פגיעה בתובע כחלק מהקבוצה אך לכך כבר התייחסתי לעיל.

ג. באשר לאחריות התובע: נתתי דעתי לכך שלו ההליך היה הפוך ובו אדם היה תובע את התובע כאן בגין פרסומים באתר הפייסבוק, הרי אפשר והתובע היה נמצא אחראי לכך. כלומר, מחד פסק הדין כולו מדגיש עד כמה התובע אינו יכול לתבוע ומאידך, אפשר והתובע עלול להיתבע בגין פרסומים באתר וזאת לאור הצהרתו כי מנהל האתר.

אין בכך כדי לשנות את פסק הדין וזאת בשל שניים: ראשית, המחוקק מכיר במצבים בהם אדם אחראי לעוולה מסוימת ובכל זאת לא קמה לו זכות תביעה בגין אחריות זו. כנגד החובה המוטלת על אדם של לא לפגוע עומדת זכותו של אדם אחר שלא להיפגע. החובה כשלעצמה אינה מצמיחה זכות תביעה. לעניין זה אפנה למשל לחובה המוטלת על בעל בית דפוס במקרה של פרסום לשון הרע בעיתון. חובה זו נמצאת בסעיף 12 לחוק איסור לשון הרע. בעל בית הדפוס ימצא את עצמו חייב בדין ככל שבעיתון מפורסמת לשון הרע. אך בעל בית הדפוס בוודאי אינו זכאי להגיש תביעת לשון הרע ככל שמכפישים את העיתון. כך גם בענייננו.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 61284-07-17 רובין נ' אליהו ואח'

שנית, כך קבע המחוקק. סעיף 4 לחוק יצר איזון אשר עדיין שומר על זכויותיהם של גם חברי הקבוצה אך זאת רק בדרך של הגשת כתב אישום ובאישור היועמ"ש.

ד. באשר לתביעה כנגד גוף תקשורתי: ברגיל כלי התקשורת נתפשים כגוף חזק. עם זאת יש לזכור שכאשר נוצר מאזן אינטרסים בין האינטרסים של אדם מסוים למנוע פרסומים כלשהם לבין האינטרס של גוף תקשורתי לנהל את עסקיו, הרי עלולות להיות תביעות שיניאו גופים תקשורתיים מפרסום. לא ארחיב בעניין זה, אך כן אציין שיש להיזהר פן תביעות כנגד גוף תקשורתי יביאו כשלעצמן למניעת סיקור תקשורתי.

ושוב יודגש, כי המחוקק הציב לנגד עיניו את ההגנה על חופש הביטוי אל מול ההגנה מפני הוצאת לשון הרע וקבע במפורש כי ניתן גם "לבוא חשבון" עם כלי תקשורת אך זאת בכפוף לסעיף 4, בהליך פלילי, ובאישור היועמ"ש.

6. סוף דבר:

א. לאור כל האמור לעיל, התביעה נמחקת.

ב. יובהר כי התביעה אינה נדחית שכן אפשר וכן ייעשה הליך בהתאם לסעיף 4 לחוק ואפשר אף שתימצא דרך אחרת בה ניתן יהיה להתייחס לטענות בדבר הפגיעה בקבוצה.

ג. בנסיבות העניין, בשל השלב המקדמי ביותר שבו נמחקה התביעה, ותוך אני נותן דעתי לטרחה שנגרמה לנתבעות, שאכן מהן היא אדם פרטי, וכן נותן דעתי להוצאות שעל פניו נגרמו בניסוח ההגנה ובדיון היום, אני מחייב את התובע בהוצאות משפט ובשכר טרחת עורך דין בסך כולל של 1,000 ₪ לשתי הנתבעות יחדיו.

ניתן היום, כ"ז שבט תשע"ח, 12 פברואר 2018, בהעדר הצדדים.

אביים ברקאי, שופט

